

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

نقاش روی صدف

گروه شغلی

صنایع دستی (چوب، فلز، سفال و...)

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۶	۲	۰	۷	۷	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱
Isco-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۱/۱۳۹۰/۴-۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل: ۱-۶۱/۱۲/۱/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی (چوب، فلز، سفال) :
زیبا صالحی رهنی: مدرس دانشگاه - کارشناس ارشد
گیتا آمیلی - مدرس دانشگاه - کارشناس ارشد
ثریا نیکو روش - مدرس دانشگاه - کارشناس

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل / شایستگی :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان اصفهان
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	نسرين كاردانی اصفهانى	ديپلم	اقتصاد	مدیر-مربی و موسس آموزشگاه صنایع دستی هما -داور مسابقات مریبان برتر -عضوهیئت مدیره انجمن صنفی -مدیر نمونه سال ۸۷ -مولف دو جلد -کتاب	۱۴ سال	اصفهان خ احمدآباد-کوی خشوعی (۵۴)پلاک ۱ ۰۹۱۳۲۲۵۵۲۲۴ فاکس و پیغامگیر ۰۳۱۱-۲۶۵۰۳۵۶ info@kardani-homa.com
۲	طاهره (مژگان) امینی	ديپلم	اقتصاد	مربی مینیا تور	۲۰ سال	تلفن همراه: ۰۹۱۳۱۶۹۷۶۰۵ ایمیل: Aminy.tm@yahoo.com آدرس: اصفهان-خ امام خمینی-جنب بیمه تامین اجتماعی-کوچه شهیدان شمس پلاک ۱۳۳ طبقه دوم تلفن ثابت: ۰۳۱۱-۳۳۱۸۶۰۵
	حسین شاهی	فوق دیپلم هنرهای تجسمی	هنرهای تجسمی	-مینیا تور یست -مربی هنر -دانشجوی کارشناسی هنر -مدرس هنر در کانون های فرهنگی	۲۵ سال	تلفن ثابت: ۰۳۱۱-۲۲۱۲۷۸۳ تلفن همراه: ۰۹۱۳۱۱۵۹۲۴۲ ایمیل: آدرس: اصفهان-میدان امام-بازار چهارسوق مقصود-پلاک ۲۴۸ نگارستان شاهی

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی :

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :
نقاش روی صدف
شرح استاندارد آموزش شغل:
این هنر در گروه صنایع مستظرفه و در زیر مجموعه صنایع دستی دریایی قرار دارد و شامل تکنیک های طرح پردازی، رنگ آمیزی و فیکساتیو می باشد. این هنر بامشغلی از قبیل دوزندگان : مینیاتور است ها، سوزندوزان حرفه ای، معرق کاران و منبت کاران و زیور آلات سازان در ارتباط می باشد و می تواند از طریق نمایشگاه های صنایع دستی عرضه شود.
ویژگی های کار آموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی عادی : سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۴۰ ساعت - زمان آموزش نظری : ۱۰ ساعت - زمان آموزش عملی : ۳۰ ساعت - زمان کارورزی : ساعت - زمان پروژه : ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- آزمون نظری : ۲۵٪ - آزمون عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
فوق دیپلم طراحی دوخت یا صنایع دستی ۲ سال سابقه کار دیپلم با ۴ سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

طراحی و رنگ آمیزی بر صدف طبیعی و مصنوعی که می تواند زینت بخش ملزومات دوختی، صنایع چوبی و فلزی باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Marine Handicrafts - Shell painting

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

نقاشی کار با تکنیک های مختلف نقاشی

سازندگان صنایع چوب، فلزات، صنایع دوختی

معرق کار- منبت کار- نازک دوزی- آینه دوزی- حجم سازی فلزات

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار ✓

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

– شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	طراحی و نقش پردازی
۲	رنگ شناسی و رنگ سازی
۳	سوراخ کاری صدف
۴	قلم گیری یادورگیری طرح
۵	رنگ گذاری بر صدف
۶	تثبیت رنگ نقاشی بر صدف (فیکساتیو)
۷	حفاظت و نگهداری از آثار هنری
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۳. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			طراحی و نقش پردازی
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقوش:بزمی				دانش :
رزمی،شکارگاهی			۱۵دقیقه	مفهوم صدف
گل وبته،گل ومرغ			۱۵دقیقه	ویژگیهای صدف
نگاره های سنتی			۰/۵	تعریف نقوش سنتی
انواع بته،گل			۰/۵	اطلاعات از نقش اندازی
سرخ،گلهای ختابی			۰/۵	معیار طرح بانوع کار
مناظر حیوانات				مهارت :
خطوط...				انتخاب نمودن نقشه و طرح
کاربن سیاه		۲		اجرای نقش اندازی
مداد،خودکار		۲		
دفتر یادداشت				
ورقه کالک				
ساتیمتر				
	نگرش :			
	- کسب مهارتهای ترسیم			
	-دقت در انجام کار			
	ایمنی و بهداشت :			
	- استفاده از لباس کار مناسب			
	-			
	توجهات زیست محیطی :			
	- جداسازی کاغذاز دیگر زباله ها			
	-			

استاندارد آموزش

– برکهای تحلیل آموزش

	زمان آموزش			رنگ شناسی و رنگ سازی
	نظری	عملی	جمع	
	۲	۵	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
گواش -آبرنگ -آکرلیک -قلمو طبیعی سمورقرمز (کولینسکی) -پالت -ظرف آب -دستمال تنظیف -مقاو جهت شناخت ترکیب رنگی اولیه				<p>دانش :</p> <p>مفهوم رنگها(اصلی،مکمل و ترکیبی) ویژگی نمونه های رنگ بر صدف شاخصه های قلموی طبیعی و مصنوعی ویژگی های صدف طبیعی و مصنوعی تعریف رنگهای جسمی و روحی</p> <p>مهارت :</p> <p>بدست آوردن توانالینته رنگی از رنگهای(اصلی،مکمل و ترکیبی) -رنگ آمیزی بر صدف مصنوعی و طبیعی -</p> <p>نگرش :</p> <p>-معرفی جلوه های رنگ در طبیعت -دقت در انجام کار</p> <p>ایمنی و بهداشت :</p> <p>- استفاده از لباس کار مناسب -</p> <p>توجهات زیست محیطی :</p> <p>- جداسازی مازاد رنگها از دیگر ضایعات -</p>
				<p>۱</p> <p>۱۵ دقیقه</p> <p>۱۵ دقیقه</p> <p>۱۵ دقیقه</p> <p>۱۵ دقیقه</p> <p>۲</p> <p>۳</p>

استاندارد آموزش - برکعی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۸	۱	
سوراخ کاری برصدف				
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- مته - دریل - مداد - تخته فشرده				دانش : - مفهوم سوراخ کاری -انواع مته -ویژگی دریل دستی و برقی -
		۱۵ دقیقه		
		۱۵ دقیقه		
		۰/۵		
				مهارت : - کار بامته -انتخاب مته بانوع سوراخ - ایجادسوراخ برصدف با کاربرد تابلو - تهیه صدف با کاربرد دگمه - تهیه صدف با کاربرد برچوب و فلز
	۰/۵			
	۰/۵			
	۱			
	۳			
	۳			
				نگرش: - تامین هنر در مصارف روز مره - هدف گذاری قبل از اجرای هنر
				ایمنی و بهداشت : - اطمینان از سالم بودن وسایل برقی - خاموش کردن کامل و قطع برق مصرفی در صورت عدم کار
				توجهات زیست محیطی : - -

استاندارد آموزش - برکھی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۴	۳	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			قلم گیری یا دور گیری طرح
- مرکب - رنگ گواش - آبرنگ - آکرلیک - قلمو ظریف - دستمال تنظیف - پالت - ظرف آب - مداد - پاک کن - کاربن				دانش : - شاخصه های خطوط ظریف و پهن - مفهوم دور گیری یا قلم گیری - - مهارت : - گرفتن قلم در دست - اجرای قلم گیری بر خطوط ظریف - اجرای قلم گیری بر خطوط پهن - اجرای قلم گیری اجزای صورت نگرش : - بهینه سازی دسرعت عمل - مصرف صحیح ابزار ایمنی و بهداشت : - استفاده از لباس کار - شستن دستها بعد از انجام کار توجهات زیست: - جمع آوری ضایعات کاری

استاندارد آموزش - برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			رنگ گذاری بر صدف
- رنگ گواش				دانش :
- آبرنگ			۰/۵	- مفهوم رنگ گذاری
- آکرلیک				- تعریف پرسپکتیو
- قلمو ظریف				- تفاوت تشعیر وتذهیب
- دستمال تنظیف			۰/۵	
- پالت				مهارت :
- ظرف آب		۱		- اجرای رنگ گذاری بر صدف
- مداد		۴		- ایجاد سایه روشن
- صدف در ابعاد متفاوت		۱		- کادربندی
				نگرش :
				- تشخیص نماهای دور و نزدیک
				-
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت فاصله چشم تا کار
				-
				توجهات زیست محیطی :
				- بهداشت محیطی
				-

استاندارد آموزش - برکهای تحلیل آموزش

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۳	۲	۱	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اسپری سیلر - اسپری کیلر - اسپری ورنی - کاغذ باطله - ماسک - دستکش			۰/۵ ۰/۵	دانش : - مفهوم ثبات - انواع مواد ثبوت - - مهارت : - اجرای ثبات نقاشی بر صدف - خشک نمودن صدف - - نگرش : - حفاظت اولیه از اثر هنری - ایمنی و بهداشت : - استفاده از ماسک، دستکش و لباس کار - رعایت فاصله مناسب صورت با ماده ثابت کننده هنگام کار توجهات زیست محیطی : - استفاده از اسپری در محیط باز -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			حفاظت و نگهداری از آثار هنری
	جمع	عملی	نظری	
	۳	۲	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- جعبه محکم				دانش :
- الیاف			۰/۵	- مفهوم حفاظت و نگهداری
- پنبه			۰/۵	- ویژگی جعبه حفاظتی
- کاغذ باطله				-
- دستمال تنظیف				-
- مشمع				
				مهارت :
		۰/۵		- نگهداری از دکمه البسه
		۰/۵		- نگهداری از اثر هنری بر سوزندوزیها
		۰/۵		- نگهداری از اثر هنری بر چوب
		۰/۵		- تهیه جعبه
				نگرش :
				- حفاظت از میراث هنری
				-
				ایمنی و بهداشت :
				- تهیه جعبه جهت حفاظت از اثر هنری
				-
				توجهات زیست محیطی :
				-
				-

– برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	صندلی	پشت دار	۱۵	-
۲	میز کار	۱×۱/۵	۳	-
۳	رایانه	دستگاه	۱	-
۴	نمونه کار	متعدد	-	-
۵	میز نور	دستگاه	۱	-
۶	جعبه کمک های اولیه	کیف	۱	-
۷	کپسول آتش نشانی	-	۱	-
۹	آلبوم رنگ	-	۱	-
۱۰	آلبوم نمونه کار	-	۱	-
	از اساتید وقت			
۱۱	تخته وایت برد	۱×۱/۵	۱	-
۱۲	مته	ریز	۲	-
۱۳	دریل	دستی یا برقی	۱	-
۱۴	طرح های سنتی	متعدد	-	-

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	مداد	سیاه	۱	-
۲	پاک کن	معمولی	۱	-
۳	کاربن	سیاه	۱	-
۴	قلمو (در اندازه های مختلف)	سرگرد- سرتخت		

توجه :

-ابزار به ازاء سه نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

– برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	برگه A4	نازک	۱	-
۲	کاغذ کالک	نازک	۱	-
۳	ماژیک وایت برد	رنگی	۲	-
	پالت	پلاستیکی یا چوبی	۱	-
	رنگ گواش	جعبه	۱	-
	اکرولیک	جعبه	۱	-
	آبرنگ	جعبه	۱	-

توجه :

– مواد به ازاء هریک نفر محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	آشنایی با صنایع دستی ایران	دکتر محمدتقی آشوری		۱۳۸۳	تهران	شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران
۲	۱۰۱ رمزوراز در آبرنگ آموزش	فهیمة یاسین		۱۳۸۹	تهران	مهرج
۳	نقاشی ایرانی (نگارگری)	غلامرضا اسماعیل زاده		۱۳۸۲	تهران	یساولی
۴	استاندارد آموزش نقاشی	مینا نعمت الهی		۱۳۸۱	اصفهان	جهاد دانشگاهی
۵	مرغ باغ ملکوت	مجید صادق زاده		۱۳۸۴	تهران	یساولی
6	گل و بوته در هنر اسلامی	جهان اینالوو مهران صدر السادات		۱۳۶۷	مشهد	آستان قدس رضوی

پیوست ها

۱. آزمون ۱۰۰ سؤالی برای استاندارد شغل (به همراه پاسخنامه بسته پاسخ و پاسخ تحلیلی برای جواب)
۲. آزمون ۵۰ سؤالی برای استاندارد شایستگی (به همراه پاسخنامه بسته پاسخ و پاسخ تحلیلی برای جواب)
۳. پروژه کار عملی
۴. نمونه نقشه، طرح، رسم فنی، نقشه کار، دستور نقشه کار و ...
۵. فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد
۶. فهرست نرم افزارهای مفید (تکمیلی و جانبی به عنوان کمک آموزشی)
۷. سایر پیشنهادات و پیوست ها

تبصره: گروه تهیه کننده استاندارد بعد از تدوین و تکمیل استاندارد مربوطه باید منابع و محتواهای اصیل و مهم مورد استفاده اعم از (کتاب، جزوه، نرم افزار و ...) را اعم از فارسی و انگلیسی که با کمک آن ها استاندارد تدوین شده است را به صورت (Training Package) به همراه استاندارد و پیوست ها ارسال نمایند.

پیوست ۱

آزمون ۱۰۰ سؤالی برای استاندارد شغل (به همراه پاسخنامه بسته

پاسخ و پاسخ تحلیلی برای جواب)

آزمون ۵۰ سؤالی برای استاندارد شایستگی (به همراه پاسخنامه

بسته پاسخ و پاسخ تحلیلی برای جواب)

+ پروژه عملی و سایر مستندات

* نکته : حداقل ۵۰٪ سؤالات سنجش مهارت و عملی باشند

پیوست ۲

نمونه پیشنهادی :

* نقشه کار

* طرح درس و دستور نقشه کار

* رسم فنی

و ....

پیوست ۳

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

پیوست ۴

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
	طرح های اسلیمی (ایرانی - عربی)	دریا سافت	۰۲۱-۶۶۹۷۳۱۰۹	DVD